

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

22 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Nicolae Craiu,
Victor Burduh,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2020, declarat de avocata Elena Țigănașu, în numele inculpatului

Moraru Constantin xxxxx

condamnat anterior prin:

1) sentința Judecătoriei Hâncești din 01.10.2018 în baza art. 287 alin. (3), 90 Cod penal, la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani;

2) sentința Judecătoriei Hâncești din 08.05.2019 în baza art. 287 alin. (3), 84 Cod penal, la 5 ani închisoare.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 27.01.2020 - 21.02.2020,
instanța de apel: 15.05.2020 - 23.07.2020,
instanța de recurs: 25.09.2020 - 22.12.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hâncești din 21 februarie 2020, cauza fiind judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Moraru Constantin a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare,

art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare și art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul părții vătămate Badea Margareta prejudiciul material în sumă de 6361, 61 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Buză Igor, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești nu sunt contestate.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Moraru Constantin, la 31.05.2018, între orele 08:30 și 10:40, în or. xxxx, str. xxxx, acționând intenționat în scopul însușirii ilicite a bunurilor altei persoane, conform înțelegerii prelabile cu o persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă, au pătruns în gospodăria Liliei Butuc, de unde au sustras pe ascuns: mijloace bănești în sumă de 1000 Euro, echivalentul a 19 709,6 lei; un rucsac de model "Nike", la prețul de 800 lei, două seturi de produse cosmetice, în sumă totală de 240 lei; 4 sticle de bere, cu volumul de 0,5 l de marca "BERLINER KINDL", la prețul unei sticle 50 lei, în sumă totală de 200 lei; 2 sticle de vin "CAGOR", cu volumul de 750 ml, cu prețul unei sticle de 60 lei, în sumă totală de 60 lei, în sumă totală de 120 lei; o sticlă de divin, cu vârsta de 12 ani, la prețul de 300 lei; o sticlă de votcă, cu volumul de 1 l, la prețul de 200 lei, cauzând părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 2.629,6 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile infracționale, la 15.10.2018, în intervalul de timp 08:30-15:45, în or. xxxxx, str. xxxxx, acționând intenționat în scopul însușirii ilicite a bunurilor altei persoane, conform înțelegerii prelabile cu o persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă, au pătruns în gospodăria lui Vasile Corjan de unde au sustras pe ascuns: mijloace bănești în sumă totală de 6000 lei și 25 euro, echivalentul a 492,24 lei, în sumă totală de 6492,24 lei; un card bancar pe numele ultimului de la BC "Moldova Agroindbank" SA, astfel, cauzând părții vătămate o pagubă materială în proporții considerabile în mărime totală de 6492,24 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile infracționale, în perioada de timp 16.10.2018-20.10.2018, în s. xxxx, r-nul xxxxx, acționând intenționat în scopul însușirii ilicite a bunurilor altei persoane, conform înțelegerii prelabile cu o persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă, au pătruns în gospodăria Verei Donici de unde pe ascuns au sustras: un inel din aur la prețul de 6000 lei; un inel din aur la prețul de 5500 lei; un inel din aur la prețul de 7000 lei; un inel din aur la prețul de 4000 lei; un lăntișor cu cruciuliță din aur la prețul de 6000 lei; un lăntișor din aur pentru picior la prețul de 4500 lei; două pandative din aur în sumă totală de 4000 lei; o pereche de cercei din aur la prețul de 6000 lei; două perechi de cercei din aur în sumă totală de 4000 lei; o pereche de cercei din argint la prețul de 1000 lei; un cercel din aur la prețul de 400 lei, cauzând victimei un prejudiciu material considerabil în valoare de 43.900 lei.

Tot el, la 20.10.2018, ora exactă nefiind stabilită, în s. xxxx, r-nul xxxx, acționând intenționat în scopul însușirii ilicite a bunurilor altei persoane, conform înțelegerii prelabile cu alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, au pătruns în gospodăria lui Pîrau Ion de unde au sustras pe ascuns: mijloace bănești în sumă totală de 2000 lei; 2 kg de bomboane cu denumirea "JeTs" și "Iarce", cu prețul unui kg de 55 lei, în sumă totală de 110 lei; o sticlă de divin "Bardar" cu vârsta de 5 ani la preț de 103

lei; un portmoneu pentru dame la prețului de 199 lei; un card bancar emis pe numele lui Pîrău Ion la BC "Moldindconhank" SA, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 2213 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile infracționale, la 20.10.2018, ora exactă nefiind stabilită, în s. xxxx, r-nul xxxx, acționând intenționat în scopul însușirii ilicite a bunurilor altei persoane, conform înțelegerii prealabile cu alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, au pătruns în gospodăria lui Munteanu Constantin de unde au sustras pe ascuns: mijloace bănești în sumă totală de 5000 lei; un sistem audio pentru automobil în valoare de 390 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 5390 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile infracționale, la 31.10.2018, între orele 11:00 - 16:00, în or. xxxxx, str. xxxx, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă, acționând intenționat în scopul însușirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului, au pătruns în casa de locuit a Margaretei Badea, de unde pe ascuns au sustras: o pereche de cercei din aur în valoare de 2500 lei; o pereche de cercei din aur în valoare de 2000 lei; o pereche de cercei din aur în valoare de 1463 lei; un lăntișor din aur cu medalion din aur în valoare de 2300 lei împreună; un colier din aur alb combinat cu aur galben în valoare de 4000 lei; un inel din aur cu piatră roz în valoare de 4000 lei; un inel din aur cu pietricele încrustate în valoare de 2452 lei; un inel din aur în valoare de 4000 lei; o pereche de cercei din argint cu masa de 3,66 grame în valoare de 659 lei; o pereche de cercei din argint cu masa de 4,13 grame, la prețului de 620 lei; o pereche de cercei din argint cu masa de 2.55 grame la prețului de 405 lei; o pereche de cercei din argint, cu masa de 4,75 grame la prețului de 570 lei; o pereche de cercei din argint cu masa de 0,83 grame la prețului de 149 lei; o pereche de cercei din argint cu masa de 2,67 grame la prețului de 347 lei; o pereche de cercei din argint cu piatră în valoare de 300 lei; un set format din cercei și inel din argint cu piatră în valoare de 2000 lei: o pereche de cercei din argint cu piatră verde la prețului de 400 lei; un medalion din argint sub formă de frunză la prețului de 200 lei; o brățară din argint cu masa de 4,03 grame la prețului de 605 lei; o brățară din argint în valoare de 166 lei; un medalion în formă de cheiță în valoare de 75 lei, un inel din argint în valoare de 380 lei; un inel din argint în valoare de 296 lei; un inel din argint în valoare de 309 lei; un inel din argint în valoare de 90 lei; un inel din argint în valoare de 800 lei; un inel din argint cu piatră roșie în valoare de 600 lei; un inel din argint cu piatră ochi de tigru în valoare de 400 lei; un inel din argint la prețului de 400 lei; un inel din argint cu piatră incoloră la prețului de 200 lei; un inel din argint la prețului de 300 lei; un ceas din metal de culoare galbenă încrustat cu pietricele la prețului de 400 lei; un set format din cercei și colier din metal galben sub formă de triunghiuri la prețului de 150 lei; un set format din cercei și lăntișor cu medalion din metal de culoare galbenă cu pietricică la prețului de 150 lei; o pereche de cercei din metal de culoare galbenă cu piatră Swarovski la prețului de 250 lei; o pereche de cercei din metal de culoare argintie cu 3 pietre de culoare albastră la prețului de 180 lei; 2 brățări din fir textil de culoare alb și roșu cu cruciuliță la prețului de 100 lei; o pereche de cercei din metal de culoare galbenă încrustați cu pietricele la prețului de 100 lei; un set format din lăntișor cu medalion și cercei din metal de culoare galbenă cu pietricică la prețului de 200 lei; o pereche de cercei din metal de culoare argintie rotunzi ca cercurile cu diametru de aproximativ 4-6 cm la prețului de 50 lei; un lăntișor din masa plastică de culoare neagră cu medalion din metal

de culoare argintie la prețului de 30 lei; câteva flacoane cu cremă de mâini de la compania "Avon" la prețului de 50 lei; 2 cutii pentru bijuterii din carton acoperite cu pânză de culoare cafeniu deschis cu floricele de culoare roz la prețului de 100 lei pentru fiecare, în sumă totală de 200 lei; o cutie din carton în care se păstrau bijuteriile cu capacul aurit la prețului de 50 lei; un cufăr din metal de culoare argintie în care se păstrau bijuteriile la prețului de 100 lei; un set de cărți de joc de culoarea aurie la prețului de 100 lei, pricinuind părții vătămate o daună considerabilă în sumă totală de 35.096 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile infracționale, la 08.11.2018, între orele 06:20 și 13:40, în mun. xxxx, str. xxxx, împreună și prin înțelegere prealabilă cu persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, acționând intenționat în scopul însușirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului, au pătruns în casa de locuit a Nadejdei Boenciuc, de unde pe ascuns au sustras: mijloace bănești în suma de 8 000 lei; un card bancar emis de BC "Moldincombank" SA, pe numele lui Andrei Boenciuc, de pe care au sustras 350 lei, cauzând victimei un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 8350 lei.

Tot el, continuându-și acțiunile infracționale, la 15.11.2018, între orele 10:00 - 14:00, în s. xxxx, r-nul xxxx, împreună și prin înțelegere prealabilă cu persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, având scopul de a însuși ilicit bunurile altei persoane, prin deteriorarea geamului au pătruns în casa de locuit a lui Danu Anatolii, de unde pe ascuns au sustras: mijloace bănești în sumă de 10 800 lei; un lanț cu cruciuliță din aur în valoare de 5 000 lei; un cercel din aur cu piatră în valoare de 1 500 lei, astfel, cauzând părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 17.300 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Dat fiind că probele administrate au dovedit pe deplin vinovăția inculpatului, acțiunile lui au fost încadrate pe art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, ca furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, cu pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei penale, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și ale art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, potrivit căror beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, de faptul că inculpatul se caracterizează negativ, a fost anterior judecat prin sentința Judecătoriei Hâncești din **01.10.2018** în baza art. 287 alin. (3), 90 Cod penal la 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, iar pedepsele aplicate nu au fost în măsură să realizeze prevenția specială, că au fost stabilite circumstanțe agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară, cea atenuantă fiind căința sinceră, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă doar prin aplicarea pedepsei închisorii.

Totodată, instanța a statuat că aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, solicitată de acuzatorul de stat, nu este posibilă, or, sentințele invocate de procuror au fost contestate la instanțele superioare.

3. Procurorul în Procuratura raionului Hâncești, Oxana Ungureanu a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care

inculpatul să fie condamnat în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, la 5 ani închisoare, iar conform art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelanta a indicat că, prin sentința Judecătoriei Hâncești din 01.10.2018, inculpatul a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3), 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani, dar Moraru C. nefăcând concluziile necesare, a săvârșit infracțiunile imputate în termenul de probă, iar instanța de fond nu a aplicat prevederile art. 85 Cod penal, nu a cumulat la pedeapsa aplicată și cea stabilită conform sentinței Judecătoriei Hâncești din 01.10.2018.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2020, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Moraru Constantin, condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal la 1 an închisoare, art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, la 5 ani închisoare, în conformitate cu art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Central din **01 octombrie 2018**, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din 23 iulie 2020, **cu includerea în acest termen a perioadei executate în baza sentinței Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 01 octombrie 2018.**

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei, instanța de fond a omis aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal și nu a cumulat la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Hâncești din 01.10.2018 prin care Moraru C. a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3), 90 Cod penal la **5 ani închisoare**, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un **termen de probă de 3 ani**.

Ori, potrivit art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal, dacă după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

Astfel, prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Central, din 01 octombrie 2018 inculpatul a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3), 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

În așa mod, pedeapsa stabilită prin sentința menționată nu a fost absorbită sau cumulată cu altă pedeapsă, însă a rămas să existe și să fie executată de sine stătător.

Deci, la pronunțarea sentinței contestate, instanța urma să țină cont că mai exista o pedeapsă neexecutată, aplicată pentru comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză.

Prin urmare, la aplicarea pedepsei lui Moraru C., se va ține cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-78, 84, 85 Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că inculpatul a comis o infracțiune care face parte din categoria celor mai puțin grave conform art. 16 Cod penal, pericolul social, consecințele produse prin infracțiune, că este o persoană care anterior a fost judecat prin sentința Judecătoriei Hâncești din 01.10.2018 în baza art. 287 alin. (3), 90 Cod penal la **5 ani închisoare**, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un **termen de probă de 3 ani**, de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de circumstanțele cauzei legate de scopul și motivele faptei, concluzionând la pedeapsa aplicată prin prezenta sentința a-i adăuga parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Central, din 01 octombrie 2018, și a-i stabili pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din 23 iulie 2020, cu includerea perioadei executate în baza sentinței Judecătoriei Hâncești din 01 octombrie 2018.

Ori, această pedeapsă este una echitabilă, care va atinge scopul sancțiunii penale de reeducare a inculpatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane.

5. Avocata Elena Țigănașu a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta a invocat că, prin sentința Judecătoriei Hâncești din 01 octombrie 2018, Moraru C. a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3), 90 Cod penal la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

Tot el, prin sentința Judecătoriei Hâncești din 08 mai 2019, a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare, iar conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concursul de infracțiuni, i-a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată conform sentinței Judecătoriei Hâncești din 01 octombrie 2018, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Prin urmare, instanța de apel a admis apelul procurorului în mod greșit, deoarece prin sentința Judecătoriei Chișinău din 21 februarie 2020, instanța corect a individualizat pedeapsa, fără aplicarea art. 85 Cod penal, deoarece prin sentința Judecătoriei Chișinău din 08 mai 2019, instanța a aplicat asupra cazului art. 84 alin. (4) Cod penal și a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite lui Moraru C.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază

soluția, când dispozitivul este expus neclar, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. Potrivit art. 84 alin. (1) și (4) Cod penal, dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră. Conform prevederilor alin. (1)–(3) se stabilește pedeapsa și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe. În corespundere cu art. 90 alin. (10) Cod de procedură penală, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85 Cod penal. În corespundere cu art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal, dacă după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată. Potrivit art. 88 alin. (3) Cod penal, timpul aflării persoanei sub arest preventiv pînă la judecarea cauzei se include în termenul închisorii, calculându-se o zi pentru o zi. Conform art. 395 alin. (1) pct. 3 și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru fiecare infracțiune constatată ca dovedită, pedeapsa definitivă pe care urmează să o execute, categoria penitenciarului în care trebuie să execute pedeapsa cel condamnat la închisoare, data de la care începe executarea pedepsei, dispoziția despre computarea reținerii, arestării preventive sau arestării la domiciliu, dacă inculpatul pînă la darea sentinței se afla în stare de arest. În toate cazurile, pedeapsa trebuie să fie precizată astfel încât la executarea sentinței să nu apară nici un fel de îndoieli cu privire la categoria și mărimea pedepsei stabilite de instanța de judecată.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței (*pct. 1., 2. din decizie*), instanța de fond:

a) neîntemeiat nu a verificat incidența prevederilor art. 84 și 85 Cod penal față de inculpat, ori, concluzia că: „*aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, solicitată de acuzatorul de stat, nu este posibilă, or, sentințele invocate de procuror au fost contestate la instanțele superioare*” este nefondată, deoarece la data adoptării sentinței – 21.02.2020, erau definitive și executorii atât sentința Judecătoriei Hâncești din 01.10.2018, fiind menținută conform deciziei Curții de apel Chișinău din 14.02.2019, cât și sentința Judecătoriei Hâncești din 08.05.2019, care a fost menținută prin decizia Curții de apel Chișinău din 11.12.2019;

b) nu a indicat în dispozitiv data de la care începe executarea pedepsei închisorii aplicate inculpatului, cât și dispoziția despre computarea reținerii și arestării preventive a ultimului.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, dispozitivul fiind expus neclar, fiind aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeurile de fapt și de drept care au dus la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, sunt dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept processual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 14.7.*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) a reținut incorect în descriptiv că: „*...prin sentința Judecătoriei Hâncești din 01.10.2018 Moraru C. a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3), 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani...*”, apoi a aplicat în dispozitiv neîntemeiat prevederile art. 85 Cod penal față de inculpat, dispunând: „*în conformitate cu art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată a adăuga parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 01 octombrie 2018, și a-i stabili definitivă 6 ani închisoare...*”.

Ori, prin sentința Judecătorei Hîncești din 01.10.2018, inculpatul a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3), 90 Cod penal la **2 ani închisoare**, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un **termen de probă de 2 ani**, și această pedeapsă a fost anterior cumulată deja, prin sentința Judecătorei Hîncești din 08 mai 2019;

b) neîntemeiat nu a verificat incidența prevederilor art. 84 și 85 Cod penal față de inculpat, dar raportată la circumstanțele enunțate supra;

c) a indicat în dispozitiv sumar și neclar: „...cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din 23 iulie 2020, cu includerea în acest termen a perioadei executate în baza sentinței Judecătorei Hîncești, sediul Central din 01 octombrie 2018”.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, dispozitivul fiind expus neclar, că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de avocata Elena Țigănașu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2020 în privința inculpatului Moraru Constantin xxxx și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 14 ianuarie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Nicolae Craiu

Victor Burduh

